

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.253/2024/9.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke

Dr. Metzing Márton, előadó bíró

Dr. Harangozó Attila, bíró

Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró

Dr. Boros Tibor, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. szeptember 5.

Az ügy tárgya: járművezetés ittas állapotban vétsége

Terhelt: ...

Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 6.B.30.441/2022/5., ítélet, előkészítő ülés, 2022. szeptember 29.

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 21.Bf.11.659/2022/9., végzés, nyilvános ülés, 2023. január 24.

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: Fővárosi Főügyészség

Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezés iránt

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés ittas állapotban vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 21.Bf.11.659/2022/9. számú végzését hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] **I.** A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. szeptember 29-én kihirdetett 6.B.30.441/2022/5. számú ítéletével a terheltet járművezetés ittas állapotban vétsége [Btk. 236. § (1) bekezdés] miatt 200 napi tétel – napi tételenként 1.000 forint, összesen 200.000 forint – pénzbüntetésre és 1 év 2 hónap közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

[2] Az ítélet ellen a védő által bejelentett fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. január 24-én meghozott 21.Bf.11.659/2022/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a büntetőeljárást megszüntette.

[3] **II.** 1. A jogerős ügydöntő határozat ellen a Fővárosi Főügyészség Bf.6322/2023/1. szám alatt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 608. § (1) bekezdés e) pontjában írt abszolút eljárási szabálysértésre figyelemmel – a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati okra való hivatkozással.

[4] Indítványában kifejtette, hogy a terhelt ellen a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség tévesen két vádiratot is benyújtott egyazon cselekmény miatt. Ennek folyományaként a Pesti Központi Kerületi Bíróság – nem észlelve az alapügyben folytatott eljárást – az utóbb emelt vád alapján 2022. június 7-én meghozott, majd 2022. július 25-én jogerőre emelkedett 160.Bpk.XIII.41.409/2022/8. számú büntetővégzésével ugyancsak elmarasztalta a terheltet. A jogerősítési záradékot ugyanakkor a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2023. május 12-én kelt 160.Bpk.XIII.41.409/2022/26. számú végzésével hatályon kívül helyezte.

[5] Következésképpen, a Fővárosi Törvényszék a támadott végzésével törvénysértően szüntette meg az előtte folyamatban lévő büntetőeljárást a Be. 607. § (1) bekezdés a) pontja alapján, „res iudicata” címén, mert az általa hivatkozott 160.Bpk.XIII.41.409/2022/8. számú büntetővégzés nem emelkedett jogerőre; azaz, a terhelt azonos tényállást kimerítő cselekményének jogerős elbírálása az utóbb történt vádemelés eredményeként – a jelen eljárásban meghozott másodfokú határozat keltéig – nem történt meg.

[6] Az 1/2021. Büntető jogegységi határozat felhívásával utalt végül arra is, hogy az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítvány sem a terhelt terhére, sem a terhelt javára előterjesztettnek nem tekinthető, ezért az indítvány benyújtásához a Be. 652. § (3) bekezdésében szabott határidő sem irányadó.

[7] Indokai alapján a Fővárosi Törvényszék végzésének hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

[8] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.90/2024/3. számú átiratában a főügyészség – általa is helyesnek tartott – jogi és ténybeli indokainál fogva fenntartotta a felülvizsgálati indítványt, ekként osztva a törvényszék végzésének hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítása iránt előterjesztett indítványt is.

[9] **III. A felülvizsgálati indítvány alapos.**

[10] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[11] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés e) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezést kiváltó eljárási szabálysértést valósít meg, ha a bíróság a Be. 492. § (1) bekezdés c)-d) és i) pontjában, valamint a (2) bekezdésében vagy a Be. 567. § (1) bekezdés a)-b) és g) pontjában, valamint (2) bekezdésében meghatározott valamely ok törvénytörő megállapítása miatt az eljárást megszüntette.

[12] 2.1. Jelen ügyben – az ügyiratokból kitűnően – a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség B.XIII.1663/2022/3. szám alatt 2022. március 30-án emelt vádat a terhelt ellen járművezetés ittas állapotban vétsége miatt a Pesti Központi Kerületi Bíróságon, büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárás lefolytatását indítványozva. Az ügyészség indítványát teljesítve a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. április 11-én kelt 401.Bpk.40.794/2022/7. számú büntetővégzésével járművezetés ittas állapotban vétsége [Btk. 236. § (1) bekezdés] miatt 250 napi tétel – napi tételenként 1.000 forint, összesen 250.000 forint – pénzbüntetést és 1 év 2 hónap közötti járművezetéstől eltiltást szabott ki a terhelttel szemben. A védő tárgyalás tartása iránti indítványa alapján hozta meg a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. szeptember 29-én kelt 6.B.30.441/2022/5. számú ítéletét, majd a védő fellebbezése folytán a Fővárosi Törvényszék a 2023. január 24-én kelt 21.Bf.11.659/2022/9. számú – a felülvizsgálati indítvánnyal támadott – végzését.

[13] 2.2. Ezzel párhuzamosan a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség – a B.XIII.1663/2022/3. számú vádiratban foglaltakkal azonos cselekmény miatt – 2022. június 17-én B.XIII.1668/2022/1. szám alatt ismételt vádiratot nyújtott be a Pesti Központi Kerületi Bíróságra a terhelt ellen, ez esetben is a Be. C. Fejezete szerinti külön eljárás

lefolytatását indítványozva. A Pesti Központi Kerületi Bíróság az újabb vádirat alapján a 2022. június 30-án meghozott 160.Bpk.XIII.41.409/2022/8. számú büntetővégzésével járművezetés ittas állapotban vétsége [Btk. 236. § (1) bekezdés] miatt 220 napi tétel – napi tételenként 1.400 forint, összesen 308.000 forint – pénzbüntetést és 1 év 5 hónap közúti járművezetéstől eltiltást szabott ki a terhelttel szemben. A büntetővégzést a bíróság – a védői meghatalmazásról tudomással nem rendelkezve – kizárólag az ügyészségnek és a terheltnek rendelte kiadni, majd a kézbesítést megtörténtét követően, tárgyalás tartására irányuló indítvány hiányában megállapította, hogy a büntetővégzés 2022. július 25-én jogerőre emelkedett.

[14] Ezt követően a védő 2023. január 26-án „kézbesítési kifogás” megnevezéssel – tartalma szerint – indítványozta a részére kiadni elmulasztott büntetővégzés kézbesítését és a jogerősítési záradék hatályon kívül helyezését, amelynek nyomán a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2023. március 6-án meghozott 160.Bpk.41.409/2022/17. számú végzésével a védő által előterjesztett „kézbesítési kifogást” elutasította. A végzés ellen a védő által bejelentett fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 2023. május 3-án meghozott 26.Beüf.7328/2023/4. számú végzésével a 160.Bpk.41.409/2022/17. számú végzést hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[15] A megismételt eljárásban a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2023. május 12-én kelt 160.Bpk.41.409/2022/26. számú végzésével hatályon kívül helyezte a 8. sorszámú büntetővégzés jogerősítési záradékát. Kézbesíteni rendelte a büntetővégzést a védő részére, és a védő által benyújtott joghatályos tárgyalás tartása iránti indítvány nyomán rendelkezett az ügy új ügyszámra lajstromozása iránt. Ennek megtörténte után a 2023. június 1-jén meghozott és 2023. június 16-án „jogerőre emelkedett”-nek tekintett 2.B.10.485/2023/4. sorszámú végzésével a terhelttel szemben folyamatban lévő büntetőeljárást felfüggesztette.

[16] 3. Az eljárás tényeinek ilyenén tisztázását követően válhat lehetségessé az állásfoglalás a felülvizsgálati indítvány középpontjában álló jogkérdéseket illetően.

[17] A törvény a büntetőeljárás akadályaként nevezi meg, ha az elkövető cselekményét már jogerősen elbírálták. A cselekmény jogerős elbírálásának következményeként azonos cselekmény miatt büntetőeljárás nem indítható, illetve a már megindult büntetőeljárást meg kell szüntetni, kivéve a rendkívüli jogorvoslati eljárások és egyes különleges eljárások esetét [Be. 4. § (3) bekezdés].

[18] Ennek megfelelően, a Be. 567. § (1) bekezdés b) pontja szerint a bíróság ügydöntő végzésével az eljárást megszünteti, ha a cselekményt jogerősen elbírálták. A jelen ügyben eljáró másodfokú bíróság – a 160.Bpk.XIII.41.409/2022/8. számú büntetővégzést jogerősnek tekintve – ennek megfelelően járt el.

[19] Perújítási ok, ha a terhelttel szemben ugyanazon cselekmény miatt több jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatot hoztak [Be. 637. § (1) bekezdés b) pont]. Ha azonban nem a cselekmény ismételt elbírálása volt jogsértő, hanem az eljárás megszüntetését eredményezte a „res iudicata” téves értelmezése, és emiatt az elbírálás elmaradt, úgy a bíróság feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéssel hozta meg a jogerős, eljárást megszüntető ügydöntő határozatát (BH 2019.130.I.).

[20] Felülvizsgálati okot is megtestesítő abszolút eljárási szabálysértés tehát, ha a bíróság törvénysértően szünteti meg az eljárást arra tekintettel, hogy a cselekményt jogerősen elbírálták [Be. 567. § (1) bekezdés b) pont, 608. § (1) bekezdés e) pont, 649. § (2) bekezdés d) pont].

[21] A jelen ügyben is pontosan ez történt.

[22] A Pesti Központi Kerületi Bíróság ugyanis a 2022. szeptember 29-én kihirdetett 6.B.30.441/2022/5. számú ítéletével és a 2022. június 30-án meghozott 160.Bpk.XIII.41.409/2022/8. számú büntetővégzésével a terhelt ugyanazon cselekményét, az általa 2022. március 12-én, hajnali 2 óra 3 perckor ... utcában megvalósított járművezetés ittas állapotban vétségét bírálta el. Ugyan a kerületi bíróság jogerősítési záradékkal látta el a 160.Bpk.XIII.41.409/2022/8. számú büntetővégzést, ezzel azonban a 160.Bpk.41.409/2022/17. számú végzés szerint törvényt sértett, mert a büntetővégzés – a védő részére történő kézbesítés elmaradására tekintettel – fogalmilag nem emelkedhetett jogerőre.

[23] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.B.30.441/2022/5. számú ítélete ellen bejelentett fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Törvényszék által elvégzett felülbírálat időpontjában ekként a terhelt azonos cselekménye miatt kétségtől több ügydöntő határozat meghozatalára került sor, azonban a két ügydöntő határozat egyike sem, így a rávezetett téves jogerősítő záradék ellenére a 160.Bpk.XIII.41.409/2022/8. számú büntetővégzés sem emelkedett jogerőre. Jogerős elbírálás hiányában pedig a Fővárosi Törvényszék részéről a Be. 607. § (1) bekezdésében írt rendelkezések alkalmazásának sem volt alapja. Ez még akkor is így van, ha a törvényszéket az eljárás megszüntetése során megvalósult törvénysértés miatt mulasztás nem terheli, hiszen nem rendelkezett tudomással róla, hogy a 160.Bpk.XIII.41.409/2022/8. számú büntetővégzés jogerősítő záradékkal való ellátására törvénysértően került sor.

[24] Ehhez hozzá kell tenni, hogy a törvényszék felülbírálati jogköre még tudomása esetén sem terjedt volna ki a kérdéses törvénysértés következményeinek levonására. Így a jogerős törvénysértő megállapításának jogkövetkezményei más ügyben csak a támadott végzés meghozatalát követően, a jogerősítő záradék 2023. május 12-i törlésétől voltak figyelembe vehetők, ezért jelen ügyben az csak felülvizsgálati eljárásban volt lehetséges.

[25] A fentiek szerint a Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.B.30.441/2022/5. számú ítéletének hatályon kívül helyezése és a büntetőeljárás megszüntetése a jelen esetben a Be. 608. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott eljárási szabálysértést, egyúttal a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában írt felülvizsgálati okot valósította meg.

[26] 4. A kifejtett érvek mentén a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben – a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéletét a Be. 663. § (2) bekezdése és a (4) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[27] A Kúria a Be. 663. § (3) bekezdése szerinti utasításként írja elő, hogy a Fővárosi Törvényszék a megismételt másodfokú eljárást a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.B.10.485/2023. számú ügyiratainak ismeretében, a 160.Bpk.41.409/2022/17. számú végzés rendelkezéseit szem előtt tartva folytassa le.

[28] **IV.** A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. szeptember 5.

Dr. Somogyi Gábor a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.253/2024/9. számú végzése 2024. szeptember 5. napján végleges.

Budapest, 2024. szeptember 5.

Dr. Somogyi Gábor s.k.

a tanács elnöke